

**30 juni
2018**

Onderzoek:

'De Klimaatwet'

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De Klimaatwet

30 juni 2018

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 26 tot en met 29 juni, deden 21.918 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Rozemarijn Lubbe:
rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl.

1. Samenvatting

Meerderheid heeft zorgen over gevolgen Klimaatakkoord Klimaatwet belangrijk, maar rekening aardgas niet bij huishoudens

Veel mensen (58%) maken zich zorgen over de financiële gevolgen die de klimaatplannen voor hun eigen huishouden hebben. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 22.000 leden van het Opiniepanel. Een ruime meerderheid (71%) vindt het een slecht plan als de kosten voor de overgang van gas naar elektriciteit volledig bij huishoudens komen te liggen.

Deze week presenteerden zeven partijen de Klimaatwet. Het kabinet onderhandelt nu over de manier waarop Nederland de CO₂-uitstoot terugdringt, het zogenaamde Klimaatakkoord.

Klimaatwet goede zaak...

Dat Nederland nu een Klimaatwet heeft, vinden zeven op de tien panelleden (69%) belangrijk. Veel mensen staan achter de hoofddoelen van die wet: driekwart (73%) vindt het goed dat de CO₂-uitstoot in 2030 met bijna de helft wordt verminderd ten opzichte van 1990 en tweederde (67%) staat achter het plan dat Nederland in 2050 energieneutraal is.

... maar kosten niet bij huishoudens

Een van de mogelijke plannen om de doelstellingen te halen is dat alle huizen in Nederland van het gas af moeten.

De grootste groep (54%) deelnemers vindt dit een goed idee. Wel maken mensen zich zorgen: *'Waar halen we die elektriciteit vandaan?'*, en *'Wat als er een storing komt?'* zijn veelgestelde vragen.

Over de vraag of mensen zelf moeten meebetalen aan de overgang van gas naar elektriciteit in hun woning zijn de meningen verdeeld. Vier op de tien (41%) hebben er begrip voor als huishoudens zelf meebetalen, de helft (52%) heeft daar geen begrip voor. Maar voor het idee dat vrijwel alle kosten voor de rekening van de bewoners zouden zijn, al dan niet met de mogelijkheid om een 'groene lening' af te sluiten, is geen steun. Een ruime meerderheid (71%) vindt dat een slecht plan.

Veel mensen maken zich ernstige zorgen dat ze zulke kosten helemaal niet kunnen opbrengen of dat het invloed zal hebben op hun leven. Iemand schrijft: *'Ik kan net rondkomen, als ik iets extra moet betalen, hoe groen de lening ook, kan ik niet meer op vakantie of moet ik m'n kat wegdoen.'* Ook vinden sommige mensen een eventuele extra 'groene' lening bovenop een andere lening of hypotheek geen fijne gedachte.

Als de overheid niet alles betaalt en er betaald moet worden door particulieren, vindt de grootste groep (53%) dat grote bedrijven en mensen met hogere inkomens relatief meer moeten betalen. Drie op de tien (31%) deelnemers vinden dat iedereen voor zijn eigen huis of bedrijf moet betalen.

2. Uitslagen

In hoeverre is de wereldwijde klimaatverandering volgens jou een probleem?

Een heel groot probleem	44%
Een redelijk groot probleem	32%
Niet zo'n groot probleem	15%
Helemaal geen probleem	7%
Weet niet / geen mening	2%

Mensen maken zich vooral zorgen over extreem weer (bv regen, overstromingen en zware stormen) en een stijgende zeespiegel. In mindere maten noemen mensen droogte of watertekort en lange periodes van ongewoon heet weer.

Denk je wel of niet dat het vooral de invloed van de mens is, die zorgt voor opwarming van de aarde?

Dat denk ik wel	71%
Dat denk ik niet	23%
Weet niet / geen mening	6%

Denk je wel of niet dat een verandering in menselijk gedrag het opwarmen van de aarde kan verminderen?

Dat denk ik wel	65%
Dat denk ik niet	27%
Weet niet / geen mening	7%

Klimaatwet

Binnenkort gaat in Nederland een Klimaatwet in werking. In die wet staat onder andere dat er in 2030 ongeveer de helft (49%) minder CO₂-uitstoot moet zijn in Nederland. In 2050 moet de uitstoot in Nederland met 95 procent zijn teruggebracht. Kolen, olie en gas moeten dan vervangen zijn door elektriciteit en aardwarmte.

Deze doelstellingen zijn in lijn met het internationale 'Parijs akkoord' waarin bijna 200 landen hebben afgesproken dat ze in 2050 energieneutraal zijn.

Overheden, bedrijven en milieuorganisaties onderhandelen nu over hoe de terugloop van

CO2-uitstoot geregeld wordt.

Los van de uitwerking: Hoe belangrijk vind je het dat er een Nederlandse Klimaatwet komt waarin landelijke klimaatdoelen worden vastgelegd?

Heel belangrijk	40%
Redelijk belangrijk	29%
Niet zo belangrijk	16%
Helemaal niet belangrijk	12%
Weet niet / geen mening	2%

Los van de uitwerking: Vind je het een goed of een slecht plan dat de CO2-uitstoot in 2030 de helft minder moet zijn dan in 1990?

Een goed plan	73%
Een slecht plan	15%
Weet niet / geen mening	13%

Los van de uitwerking: Vind je het een goed of een slecht plan dat Nederland in 2050 vrijwel energieneutraal moet zijn?

Een goed plan	67%
Een slecht plan	20%
Weet niet / geen mening	14%

Gasloze huizen

Een van de plannen om de doelstellingen te halen is dat alle huizen in Nederland gasloos worden. Dit geldt ook voor bedrijven en andere gebouwen, zoals scholen en ziekenhuizen. Momenteel is ruim 90 procent van de woningen aangesloten op het gasnet. In plaats daarvan moet bijvoorbeeld een warmtepomp worden aangelegd. Ook moeten de huizen beter geïsoleerd worden.

Om te stimuleren dat mensen overstappen zou gas 75 procent duurder worden.

Elektriciteit wordt juist goedkoper.

Vind je het een goed of een slecht plan als alle huizen gasloos worden?

Een goed plan	54%
---------------	-----

Een slecht plan	35%
Weet niet / geen mening	10%

Kosten

Bewoners moeten mogelijk zelf betalen voor het gasloos maken van hun woning. Een huis gasloos maken gaat naar schatting tussen 10.000 en 30.000 euro per woning kosten. Voor mensen die dat niet kunnen betalen zouden er 'groene leningen' komen waarmee via een gunstig tarief geld kan worden geleend. Bij mensen met een huurwoning zou de huur omhoog gaan.

Vind je het een goed of een slecht plan als mensen op deze manier meebetalen aan het gasloos maken van woningen?

Een goed plan	19%
Een slecht plan	71%
Weet niet / geen mening	10%

Heeft u er wel of geen begrip voor dat bewoners zelf meebetalen voor de overgang van gas naar elektriciteit in hun huis?

Daar heb ik wel begrip voor	41%
Daar heb ik geen begrip voor	52%
Weet niet / geen mening	7%

In hoeverre maak je je zorgen over de kosten voor jouw huishouden als we van het gas afgaan?

Heel veel zorgen	25%
Redelijk veel zorgen	33%
Niet zoveel zorgen	26%
Helemaal geen zorgen	12%
Weet niet / geen mening	5%

Sommige partijen vinden dat vooral grote bedrijven en hogere inkomens moeten betalen, om mensen met lage inkomens en kleine bedrijven te ontzien. Anderen zeggen dat het verdeeld moet worden en dat iedereen voor zijn eigen huis of bedrijf moet betalen.

Met welke stelling bent u 't dan het meest eens?

'Grote bedrijven en huishoudens met hogere inkomens moeten relatief meer betalen.'	53%
'Iedereen moet voor zijn eigen huis of bedrijf betalen.'	31%
Weet niet / geen mening	16%

Op basis van wat je tot nu toe weet van het Klimaatakkoord, in hoeverre heb je een goed beeld van wat de gevolgen van het Klimaatakkoord voor jou persoonlijk zijn?

Een heel goed beeld	9%
Een redelijk goed beeld	34%
Niet zo'n goed beeld	38%
Helemaal geen goed beeld	15%
Weet niet /geen mening	5%

Verwacht je dat Nederland de doelstelling van 95 procent duurzame energie in 2050 gaat halen?

Dat verwacht ik wel	14%
Dat verwacht ik niet	75%
Weet niet / geen mening	12%

Opiniepanel